

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

10. søndag i treenighetstiden – 17. august 2014

Prekentekest: Luk 5, 27-32

Lesetekst I: Salme 32,1-11

Lesetekst II: 1 Peter 3,8-13

Bygg broer, ikke murer

Teksten begynner med å fortelle at Jesus gikk ut fra det huset der han hadde undervist og helbredet den lamme som ble firt ned gjennom taket) Man skal ikke legge for mye i denne korte åpningssetningen, men det er mulig å knytte følgende tanke til dette: Som kirke kalles vi til å gå ut. Være i bevegelse. Dette er essensen i det å være misjonar kirke. Å bevege seg ut fra sitt eget senter, ut av komfortsonen, det kjente og trygge. Jesus var utadrettet, oppsøkende.

Ut av komfortsonen

Og den han møter, er en mann som definitivt ledet Jesus ut av sin komfortsone. En ting var å omgås de fattige, de marginaliserte, prostituerte, syke og demonbesatte. Men her må Jesus enda lenger ut av komfortsonen. Han møtte en tollar i tollboden. En mann som representerte makten, og som ville ta fra folk det som var så viktig for dem, pengene deres. Og som endatil gjorde dette på urett vis, karret til seg selv av det han krevde inn. Hvor langt ut av komfortsonen er vi som kirke og som kristne villige til å gå?

Jesus snakker rett fra levra, han er direkte og utfordrende: «Følg meg». Er dette noe av problemet for oss som kirke i dag, at vi ikke tør å utfordre? Vi har en viktig oppgave i å være bekræftende, rause, åpne, inkluderende. Men går vi i vår iver etter å virkeliggjøre dette, for langt, i det vi aldri våger å utfordre, være direkte? Det være seg overfor ikke-troende, i det vi utfordrer dem til tro, eller overfor troende, å utfordre dem (og oss selv) til etterfølgelse?

Tiltrukket av Jesus

Levi forlater umiddelbart alt og følger Jesus. Dette er underlig. Har Levi hørt så mye om Jesus fra før, at han allerede er tiltrukket, klar til å få utfordringen, han trenger bare det siste pushet for å legge alt annet bak seg og satse alt på Jesus? Eller er det en spontan tiltrekning? Der og da møter han en mann som utstråler noe, en kjærlighet, en hellighet, en myndighet, som gjør at Levi tar et spontant valg. Dette vet vi ikke, men det kan være verd å undre seg over. Hva er det med Jesus som gjør at Levi og så mange andre tar dette valget?

Uansett om det var spontant eller ikke, Jesus må ha kommunisert en stor autoritet. Det ser vi mange eksempler på, og dette er et av de mest konkrete. Men i tillegg forteller dette også mye om Jesu tiltrekningskraft. Jesus, mannen som setter mennesker fri. Vi så det i fortellingen direkte forut for vår tekst, og vi ser det igjen her. Hva var det Levi trengte å bli frigjort fra? Var det pengebegjæret? Var det behovet for å undertrykke og stjele fra folk? Levi må ha forstått at i det han snudde 180 grader og fulgte Jesus, ville livet hans bli totalt forandret, og han ville bli satt i frihet fra det som bandt ham i det gamle livet.

Stort selskap

Så kommer det store misjonale motivet i teksten: Det første Levi gjør, er å bygge bro mellom sitt gamle og sitt nye liv. Han inviterer til selskap, både sine venner og kontakter fra det livet han hadde levd, og sine nye venner og kontakter, Jesus og disiplene. Han har tatt totalt avstand fra sine tidligere handlinger og holdninger. Men han har ikke tatt avstand fra relasjonene i det gamle livet.

Undertegnede tok et valg om å følge Jesus som 15-åring. Før dette var jeg med i en vennegjeng som var på kant med loven, og som ofte brukte rusmidler. Da jeg valgte å følge Jesus, brøt jeg tvert med min gamle vennegjeng, og fikk nye venner i det kristne ungdomsmiljøet. Dette angrer jeg på i dag. Hvilket vitnesbyrd var det for mine gamle venner? Jeg bidro til å bygge murer mellom dem som var «innenfor» og «utenfor» det kristne fellesskapet, i stedet for å bygge broer. Som vi ser, Levi velger en helt annen strategi.

Defensiv eller offensiv

Man kan i denne forbindelse vise til forskjellen mellom den såkalte defensive og offensive misjonsstrategi. Den defensive kan best illustreres med sangstrofen «Hør hvor det stormer der ute, her er det fredfullt og tyst». Hvis vi gjemmer oss i kirken eller på bedehuset, og ikke vil «blande oss med verden», fordi vi er redde for negativ påvirkning, så er vi som kristne på defensiven. Men da kan vi heller ikke vitne om Jesus! Da bygger vi murer. Den offensive misjonsstrategien er den der vi går ut. Der vi lever nær de mennesker som ikke kjenner Jesus. Og gjennom vår relasjon til dem, og de samtalene vi da kan få, så kan vi avgi et troverdig vitnesbyrd om Jesus. Da bygger vi broer. Dette var Levi sin strategi. Dette er strategien som preger hele Det nye testamente.

Her er en utfordring til oss alle: Hvordan kan vi skape møtesteder mellom folk som tror på Jesus, og folk som ikke gjør det, eller er tvilende, eller søkende? For når vi gjør det, så skaper vi møter mellom mennesker og Jesus. Levi visste at Jesus kunne gjøre like stort inntrykk på tollerens venner, som Jesus hadde gjort på ham selv.

Men dette går ikke smertefritt. Det kommer reaksjoner fra de religiøst «rene», de som står for den defensive strategi, som sier at vi ikke må blande oss, og bli urene. Dette var et hovedpunkt i konflikten mellom to jødiske bevegelser: Jesus-bevegelsen og fariseerne. Veldig ofte i deres konfrontasjoner, som i denne teksten, dreier det seg om at Jesus og disiplene etter fariseernes mening blander seg med det som er urent. Jesus derimot, ønsker å smitte det som er urent med renhet. Det utfordres vi som kirke også til å gjøre.

Absurd på legekantoret

Jesus sitt svar i vers 31 leder tankene til legekantoret. Tenk deg en fastlege med 2000 pasienter på listen sin. Dagene hennes er fulle av pasient-konsultasjoner. Den ene etter den

andre pasienten er inne hos henne. Men ingen av dem behøver behandling. De ville bare ha en time for å fortelle legen sin hvor friske de er, hvor bra de føler seg. Og legen koser seg og lytter til dem, og bruker hele sin arbeidstid til dette. Men på grunn av alle disse friske menneskene på pasientlisten hennes som har bestilt time, så har hun ikke tid til å ta imot syke pasienter til konsultasjon. De står langt bak i køen. Dette ville vært fullstendig absurd, alle forstår det. Men like absurd kan våre prioriteringer som kirke og som kristne være!

Er det slik at kirken bare prioriterer å samle og betjene dem som allerede er «innenfor», der både gudstjenester og andre menighetsprogrammer snakker et internt språk, irrelevant for folk som sjelden er i kirken, og for folk som ikke tror? Og er det slik at vi som kristne bare pleier relasjoner med folk som er troende, folk som tenker og lever som vi selv gjør? Det er selvsagt behagelig for oss, vi er godt innenfor komfortsonen. Men Jesus sier han er kommet for de syke, ikke for de friske. Det burde prege prioriteringer og hverdag også for oss som kirke og som kristne.

BridgeBuilders

Til slutt: Levi er en mann som bygger broer i stedet for murer. Motsetningene mellom hans gamle venner og hans nye venner var enorm, kontrastene store. Ville det fungere å forene disse gruppene i et selskap? Det var en sjanse å ta, men det var verd risikoen. Tenk om flere av hans tollervener kunne oppleve det han hadde opplevd med Jesus? Og tenk om disse disiplene kunne bli venner med tollerne og de andre i hans gamle miljø?

Den Norske Israelmisjon er denne sommeren involvert i et prosjekt som i så måte kan minne om det som Levi gjør, BridgeBuilders, som i første halvdel av august har sin samling i Bjørheimsbygd, Rogaland. Riktignok har alle som samles der, troen på Jesus felles. Men ellers kan motsetningene være svært store, mellom de 10 palestinske og de 10 israelske ungdommene som sammen med 10 norske ungdommer bygger forståelse og vennskap i en uke på Vaulali leirsted. Muren mellom dem er konkret, den er høy, tjukk, og full av hatefull grafitti. Men BridgeBuilders vil bygge bro i stedet, på samme måte som Levi gjorde i vår tekst.

Günther Theiss

Misjons- og ungdomsrådgiver i Stavanger bispedømme. Teolog og ordinert prest.

gunther.theiss@kirken.no